

Manel Ros
entrevista@directa.cat

"Avui / el meu cos era una massacre televisada / que van fer encaixar / en clips de so / i en un límit de paraules / farcides amb estadístiques i recomptes". Així comença un dels poemes més famosos de la poetessa -artista de la paraula parlada, tal com l'anomenen- i activista social palestina Rafeeh Ziadah. Ziadah és fundadora de la Coalició Contra l'Apartheid Israelià, que promou la campanya Boicot, Desinversions i Sancions (BDS) a escala internacional. Fa unes setmanes, va visitar Barcelona -convidada per la coordinadora d'ONG i moviments socials de Catalunya Amb Palestina al Cor- per presentar l'informe *Negocios Oscuros*. La seguretat com a negocis, que fa una anàlisi i una denúncia extenses de les relacions militars i comercials entre Israel i l'Estat espanyol. En el marc de la setmana contra l'apartheid Israelià, parlem amb ella sobre l'estat de la campanya BDS i la relació entre cultura i resistència.

Quin és l'estat de la campanya BDS ara mateix?
El 2014 està sent un molt bon any pel moviment del BDS i ens estem trobant amb un èxit rere l'altra. Fa poc, molts bancs han deixat de tenir relacions amb els bancs d'Israel que operen als "territoris Ocupats". També hem tingut el gran escàndol als mitjans de comunicació amb Scarlet Johansson, que es va convertir en la portavella i la cara als anuncis de Soda Stream. Ara, l'anomenem la nova cara de l'ocupació perquè hi posar cara a una empresa que té fàbriques a assentaments il·legals. Johansson, en compresa d'estar al costat de la justícia, va escollir posar-se al costat de Soda Stream i deixar Chefam. Per ella va ser un desastre, però, a nosaltres, ens va ajudar a posar una mirada llum sobre la situació de les empreses que treballen als assentaments il·legals. Pius avui, hem vist un gran salt del moviment BDS a escala internacional.

"Comparat amb el moviment antiapartheid sud-africà, el nostre moviment està creixent molt més ràpid"

Què en pensen, les persones que viuen a Palestina i pateixen l'ocupació, d'aquesta campanya d'àmbit internacional?
De fet, la campanya internacional de BDS sorgeix del conjunt de la societat palestina que, a través de diferents organitzacions, sindicats, moviments de dones i grups de persones refugiades, va fer una crida a escala internacional. Aquest èxit que hem tingut recentment dóna esperança a la

gent palestina que viu sobre el terreny. Veuen que es parla del que està passant a Palestina arreu del món i que no tots hom accepta el que està fent Israel. Un dels punts que la campanya ha tingut en compte des del primer moment ha estat el fet que hi ha hagut molta complicitat internacional amb l'acuació d'Israel: els EUA, la UE i el Canada sempre han donat suport i llum verda perquè Israel continués l'ocupació i les seves polítiques d'apartheid. Per tant, quan la gent veu que hi ha molts països on la gent està en contra de tot això i lluita perquè Israel hagi de donar explicacions pel que fa i per pressionar els seus governs a través de diferents campanyes, això dóna molta esperança per poder continuar lluitant dia a dia.

Veu algun paral·lelisme entre el campanya de BDS a Israel i el boicot que hi va haver contra l'apartheid de Sud-Africa als anys 80?

La campanya de BDS s'inspira molt en el moviment contra l'apartheid a Sud-Africa i també en altres moviments per la justícia social, com el que va tenir lloc als EUA contra la segregació racial, amb Martin Luther King. Tots aquests moviments sempre s'han basat en els moviments de base i en trobar maneres de fer que escoltin la veu de la gent contra el poder de les empreses i dels governs que donen suport a la segregació, l'opressió i l'apartheid. A Sud-Africa, hi ha un moviment antiapartheid de suport a Palestina molt fort i no ens sorprèn gens que la solidaritat vingui de Sud-Africa perquè, allà, entenen molt bé la situació. Moltes vegades, quan els nostres amics de Sud-Africa viagen a Palestina, ens diuen que la situació, aquí, és molt pitjor de la que es vivia a Sud-Africa. L'altra cosa que ens diuen és que, comparat amb el moviment antiapartheid sud-africà, el nostre moviment està creixent i està obtenant èxits d'una manera molt més ràpida. Sé que la gent té poca memòria i només recorda els últims

Rafeeh Ziadah: "És molt decebedor veure que, per al govern català, Israel és un model a seguir"

Per què creus que hi ha tan bona relació entre el govern d'Israel i el govern català d'Artur Mas i CiU?
La veritat és que és molt decebedor per a nosaltres. I és escàndol veure que diversos membres del govern català han visitat Israel recentment i, fins i tot, han dit que Israel és un model per a Catalunya. És un model si parlen d'un model de repressió i racisme, si això és el que volen per la ciutadania d'aquest Estat. Nosaltres esperem coses molt millors per la gent de l'Estat català, esperem que estiguin al costat de la justícia, de la llibertat, de la igualtat. Sovint, quan els governs volen assemblejar-se a l'Estat d'Israel, el que busquen és el pitjor d'aquest Estat per fer-ho servir, també, contra els seus propis ciutadans. I és clar que, en un moment que ells anomenen "d'austeritat econòmica", volen aprendre els millors mètodes per poder reprimir la gent que resisteix. Espero que, a través de la campanya que s'ha llançat des d'aquí -i que està mostrant aquesta connexió-, es puguin auurar aquesta mena de relacions; serà bo per al poble de Palestina i per al poble català.

Creus que aquest moviment preocupa el govern israelià?

I tant que sí. Precisament, fa un parell de setmanes, van tenir una reunió per parlar del que ells anomenen "l'amenaça del BDS". Consideren que la campanya suposa una amenaça estratègica i han acordat invertir molts diners i recursos per -tal com ells diuen- sabotejar el moviment BDS. Han declarat públicament diverses vegades que veuen aquest moviment com una amenaça política.

"Històricament, si mires qualsevol moviment social, l'art se situa al centre perquè la gent no només necessita protestar, també necessita estimulació espiritual"

Quins són els meus de coses creus que tenen previst fer contra el BDS?

Han dit que destinaran molt diners a endegar diferents campanyes, per exemple, a través de les xarxes socials, per atacar el BDS. I alhora, també treballaran el camp de la diplomàcia per intentar pressionar els governs perquè aprovin llets i peticions contra el BDS. Si hi ha de ser sincera, tot això no em sorprèn gens ni mica. Israel sempre ha intentat destruir qualsevol moviment palestí; els nostres intel·lectuals sempre han estat assassinats, els nostres líders polítics sempre han estat empresonats... Així doncs, no ens sorprèn que Israel faci servir aquesta mena de mètodes i tècniques.

Tu també ets poetessa. Quina relació hi ha entre l'opressió que pateixes com a dona palestina i el teu art?
Per a mi, és difícil disconnectar aquestes dues coses perquè la raó per la qual vaig utillar la poesia i els recitals polítics és perquè vull comunicar un missatge; es tracta de

Quin és el paper de les dones dins la resistència palestina?

Les dones palestines han jugat un paper de lideratge en la lluita per la llibertat i la justícia, sempre han estat en posicions clau i, alhora, han hagut de sostreure la societat. Han ajudat en tots els àmbits, per tant, el seu paper és fonamental. A Europa o els EUA, hi ha una visió molt occidental de les dones arabs i jo mateixa he escrit algunes de les meves poesies sobre aquest tema. Com que esperen que siguin callades i sumides, moltes vegades, després d'alguna de les meves accions, em diuen: "No esperarem que fossis àrab" o "no esperarem que una dona àrab parés d'aquesta manera". Tot això forma part del mateix racisme i són coses contra les quals sempre hem lluitat.

Tu també ets poetessa. Quina relació hi ha entre l'opressió que pateixes com a dona palestina i el teu art?

Per a mi, és difícil disconnectar aquestes dues coses perquè la raó per la qual vaig utillar la poesia i els recitals polítics és perquè vull comunicar un missatge; es tracta de

parlar amb el públic, de tractar les persones com si fossem les teves iguals i estiguéssiu tenint una conversa. Per descomptat, aquesta conversa que vull tenir és sobre les meves experiències vitals, no parlaré sobre la Madonna... Escriu sobre la meva vida i sobre com viu la gent, sobre allò a què ens enfrontem... I tot això passa en un context polític determinat. No crec que hi hagi una desconexió entre una cosa i l'altra. Ara ets una persona política i ara ets una artista; crec que tous som persones i tot el que fem és polític.

"Si volen que el moviment BDS s'aturi, s'han de sometre a les lleis internacionals i, llavors, desapareixerem"

Quan es parla de resistència palestina, habitualment, es parla de desobediència, de lluita armada, de lluita de masses, etc., però no es parla mai del paper que juga l'art en aquesta resistència. Quin és aquest paper? Si observem el moviment sionista, veiem que sempre ha intentat destruir la cultura palestina. El seu estògan era *"Una terra sense gens per una gent sense terra*, cosa que volta dir que els palestins ni tan sols existien; ni com a poble ni com a cultura. Així doncs, el nostre dret a l'autodeterminació és el mateix dret a la nostra cultura, la nostra llengua, la nostra manera de vestir, la nostra mitologia, el nostre menjador... Tot això sempre ha estat un tema central per a la narrativa palestina. Aprenem la història oral i les nostres tradicions dels nostres pares i mares, per tant, l'art i la poesia formen part de la lluita palestina per la justícia. Històricament, si mires qualsevol moviment social, l'art se situa al centre perquè la gent no només necessita protestar, també necessita estimulació espiritual per poder tirar endavant i continuar. He vist famílies que aprenen el ball tradicional palestí mentre sonaven les bombes a l'exterior... La gent necessita continuar lluitant i la cultura és una de les vies per fer-ho.

